

גשה ברש, זוחתיקי ההגנה ואצ"ל, את

צעה מהפכנית להקים רשימה לבחירות

בו במקום החליט המפקד הצעיר לפרוש מן ההגנה, להצטרף ל"אצ"ל.

שמו של האיש: משה ברש.

ברש, יליד אנגליה, הובא ארצה בעודו תינוק עלידי אביו, ממת" נדבי הגדוד העיברי, שנחג בהגנת יפו במאורעות 1921. הוא התייחס ליהודה כמולדתו, השתתף בפעולות הלוחמה נגד המרד הערבי משנת 1936/9, נפצע כסוף שנת 1939 ואיבד את השימוש בשתי רגליו. למרות זאת נשאר פעיל בהגנה, עד שהצטרף לאצ"ל, כנספח לשירות המודיעין בחיפה. בתפקיד זה קיים מגע גם עם שירותי הידיעות של ההגנה, התיידד אישית עם מפקדו, איסר בארי. במלחמת תש"ח חזר לעבוד עם איסר בארי, כאשר סופח ללשכת הרמטכ"ל דאז, יעקוב דורי.

מאז המלחמה פרש ברש מפעילות ציבורית, אולם נתעורר מדי פעם לפעולה כאשר מצפונו חייב זאת. בין השאר פירסם מכתב גלוי לראשי חרות מול עמודי "העולם הזה" (1158), אחרי שיחה עם מנחם בגין, בו תבע מחרת ליוזם ממשלה מקוריאליקור, בלי מפא"י. לאחר מכן לקח חלק פעיל במאבק לטיהורו של איסר בארי, מול השמצות בדיבוריו. היה זה הוא שגילה את צוואתו הגנוזה של בארי, שלא נמסרה עדיין לפירסום מפאת תוכנה המחריד.

השבוע פנה הלוחם הוותיק אל מערכת "העולם הזה", ביקש לפרסם את המכתב הגלוי המופיע בעמודים אלה.

העצמאיים במקום משוריי, שניסח במודיו את חוקי לשון הרע המתועב? האם לא הכתירו הליברלים העצמאיים את עצמם ללא תקנה כאשר נמנעו מלהצביע נגד חוק מתועב זה? במשך כל שנות קיומה של המדינה, היו הפרוגרסיביים מפלגת-סאנשר פאנשו בצד הדוקי-קישוט הבן-גוריוני.

הליברלים העצמאיים היום היו שותפים לניסוח הצירטר, ששלל בפירוש את הפרדת הדת מן המדינה. האם יילחמו באמת בכפייה הדתית, ביום שתוקם הקואליציה הבאה, בעוד ארבעה חודשים?

האם לא ירוצו אל הממשלה באותה תזאנה שהיתה בפיהם כאשר רצו בפעמים הקודמות?

האם לא ישלמו כל מחיר — כולל חוקי-השבת, קיום המימשל הצבאי וכל שאר חוקי הידיו והתועבה השוללים את חופש הפרט, כשם ששילמו השבוע בהצבעה על חוקי-לשון הרע? לליברליזם זה — לא אוכל לתת את קולי.

אצ"ל: דיבורים לחוד, מעשים לחוד

אשר למפ"ם, נכון הוא כי בשנות ישיבתה בגלות-האופוזיציה השמיעה הרבה דברים טובים ותקיפים. בענייני דת, בענייני השלום, בענייני מימשל צבאי ואיגוד מקצועי. אך האם נשכח כי מפלגה זו היתה בקואליציה במשך כל השנים הארוכות, בהן הונחו יסודות המימטר הקיים? השנים בהן נקבע בשטח הדתי הכלל האומלל של הסטאטוס-קו המזויף, המשתנה מדי שנה בשנה לרעת החופש? השנים בהן גברה ועלתה לגדולה הכת הבטחוניסטית והביצועיסטית והפקידיסטאנית?

האם נמשה מפ"ם את הממשלה כאשר פרץ מיבצע סיני, לו התנגדה מילולית?

האם פרשה מן הממשלה כאשר הגיעה הכפייה הדתית לשיאים חדשים? האם היא — כמו חרות — לא השלימה בליבה עם השילומים הגרמניים, ואף נהנתה מהם? ואשר לאורחיים הערביים — האם עברה של מפ"ם טהור? האפשר לשכוח את פרשות הכפרים המגורשים, שקיבוצים באו במקומם?

נניח שכל זה שייך לעבר. אל נזכור למפ"ם את חטאת קואליציותיה. אך מה עשתה במשך ארבע שנים ארוכות באופוזיציה? האם ניהלה מאבק אמיתי, וקופיקומה ורצוף-קורבנות, נגד כל אשר הוקיעה? האם הסעירה את הרחוב נגד הכפייה הדתית, נגד המימשל הצבאי, נגד חוקי-לשון הרע? או שמא הסתפקה במחמת, במס-שפתיים, תוך הקפדה שלא לשרוף גשרים, שלא להרגיז את בעליה-שלטון?

ועכשיו, כאשר שוב עולה ריח הקואליציה באפה — מה מכל מושנתה ונאומיה תזכור באותו יום, בעוד ארבעה חודשים, כאשר תדפוק על דלתו של לוי אשכול ותציע את מועמדותה לממשלה הבאה?

היא את האליבי — לעזור למערך לשמור על ההגמוניה הפועלית במדינה — כבר

עורך, העולם הזה

הכינה השבוע בהכרזותיה. הגמוניה פועלית — עם חוקי-שבת, עם כפייה דתית, עם כלכלה של ספיר, עם חוקי-לשון הרע. למפ"ם זו לא אוכל לתת את קולי.

אק"י: רק לקומוניסטים

אין צורך להרבות מילים על מק"י. עבור מפלגה קומוניסטית יכול להצביע רק קומוניסט.

איני שולל את זכותה של מק"י להגיד את דעתה. איני שולל שיתוף-פעולה עם מק"י במיסגרות מעשיות, להשגת יעדים מוגדרים, כשם שאיני שולל שיתוף-פעולה כזה עם שום מפלגה אחרת.

אך מה שהייתי אומר על נטורי-קראת, אילו הופיעו בבחירות במדינה הציונית, אני חייב לומר גם על מק"י: מי שמאמין, יפעל על פי אמונתו. אני איני ניהנה עם המאמינים, ועל כן לא אוכל להצביע עבור מק"י.

המערך: מיסחר בחופש האדם

ותר לנו אותו תמנון מוכה ומשוטע — מפא"י על כל זרועותיה. את שני פלגי מפא"י אפשר לדמות לאשפים, המגלגלים באוויר כדורים נוצצים, ובינתיים הם מריקים את כיסי הצופים המרותקים לקסם-הלולייתות.

אשכול מולת את הדמוקראטיה, מטהר את המדינה, מגנה את כל תופעות ההתנוונות שפשו במדינה בימי שלטון בן-גוריון.

בן-גוריון מקונן על ההידרדרות המוסרית של המדינה בימי אשכול, על הכניעה לכפייה הדתית, על היעדר הדמוקראטיה, על השיעבוד למנגנונים, על היעדר הממלכתיות, על הדבקות בכסאות.

שומו שמיים — מי מדבר על מי?

האם לא היו שניים אלה שותפים ובני-לחיה עשרות בשנים — אותן השנים עצמן בהן הונחו היסודות לכפייה הדתית, למימשל הצבאי, לחנק הביורוקראטי, לשיעבוד האזרח למנגנונים, לשחיתות, להרס הערכים הממלכתיים בחינוך, במנגנון המדינה, ובימי הפרשה אף במערכת-הבטחון?

ללוי אשכול ניתן שאנם הסרית-קדים. אויביה המושבעים של מפא"י הניח את נשקם כדי לתת לו הזדמנות. מאז חלפו שנתיים, וראינו מיהו. האיש המתייצב לבחירות אינו אדם חדש, הזכאי לאשראי חדש, אלא ראש-ממשלה ששלט במדינה במשך שנתיים — שנתיים של כפייה דתית גוברת (עד כדי "ויסות" התנועה ברחוב שבטי-ישראל בירושלים), של מימשל צבאי חמור, של קבלת חוקי-לשון הרע, של חבלה ביוזמה ההיסטורית של בורגיבה, של הרס הכלכלה.

ובעיקר: שנתיים של נכונות לסחור בכל עם הכל, עד כדי נכונות לתת אנשי בדיבורים כפאות ועמדות-מפתח תמורת נוחיות שלטונית.

אנשי אחדות-העבודה הם יותר סימפאטיים מכמה בחינות, הן מבחינה אישית והן מבחינה העמדה שנקטו לגבי חוקי-השבת ברגע האחרון. אך אין הם הולכים למערך בהתרוממות-הרוח, אלא מפני שאין להם ברירה, מפני שמצאו את עצמם ליד השוקת הרעיונית והתומרית השבורה. אילו הלכו אל המערך בקומה זקופה, ביושר ובכנות, הרי לא יכלו לוותר על מן היסוד ועל מפ"ם, או לא היו מצביעים בעד חוקי-לשון הרע!

מי שהולך מתוך חוסר-ברירה, מי שהולך בקומה שחוחה, איך ישפיע

שחיוזכיות במדינה? איך עולה הדבר בקנה אחד עם חבלה שיטתית בסיכויי השלום, כמו בהשמצת בורגיבה?

התפיסה הלאומית של חרות — ובעיקר הסיגנון — טומנים בקרבם סכנות בלתי-שוערנה לסיכויי עתידנו.

האובה את המולדת, מוכרח לאהוב את האזור הגיאוגראפי שהמולדת היא חלק ממנו. מדינתנו על זכות שבאה מפי הגבורה, שוב אינו יכול לפעול במיסגרת ראינוגלית, שתהא — הייבת לעמוד בראש תפקידינו הלאומיים.

מפלגה שחרתה על דגלה — ותורה על כך בפירוש בראש מצעה של גח"ל — את שאי-פחה להגיע לגבולות ההיסטוריים — של הארץ, איך תשאף לשלום?

מי שמדבר על זכות שבאה מפי הגבורה, שוב אינו יכול לפעול במיסגרת ראינוגלית, ונוקק להשראה מיטאפיסית ולמיסטיקה הזרה לרוח הזמן. הדבר אינו מעורר רק ריגשי פחד והתנגדות מעבר לגבול, אלא גם מלבה בהמונים שלנו יצרים פרימיטיביים, שאת תוצאותיהם ומראותיהם ראינו בארצות אחרות. אחרי כל אשר עשינו כדור האחרון, אינו זקוקים לפי הגבורה כדי להצדיק את קיומנו בארץ זו.

לפיכך שוב לא אוכל לתת את קולי לחרות.

גח"ל: דייסה של סיסמות נדושות

לא שהפעם כלל אין מבקשים את קולי לחרות, בתור שכזו, אלא לדבר הקרוי גח"ל. נוסף שותף לחרות, מיהו שותף זה?

המפלגה שנקראה לאחרונה "ליברלית" (וכמה גילגולים עברה עד אז) היא חסרת חוט-שדרה.

לגבי בעיות-יסוד של המדינה — עצם קיומנו הלאומי והברירה בין מלחמה ושלום — לא אמרה דבר מעולם, ואין לה מה לומר.

בענייני הכפייה הדתית — חתמה, עוד בגילגולה הקודם, על הצירטר הידוע המכיר ב"כפייה הדתית הקיימת, והקובע שיש להשתית את חיי המדינה כולה על ערכי המסורת היהודית.

ואפילו בענייני היחיד הקרוב לליבם — ענייני מומן — נהגה באופורטוניזם מושלם והס"תפקה במצוי. שעה שישבה בקואליציה, האם לא נהגה לפי תחתיב מפא"י והסתפקה בפירורים משולחן הגביר?

כשנשים אלה — חרות והציונים הכלליים — חברו יחד, מטעמים של קונוונקטורה חולפת, מה תלד בירתם? בעניינים לאומיים — ייגרו הציונים הכלליים אחרי חרות, כפי שהוכיחו במצע גח"ל ובהופעותיו החקייניות של יוסף ספיר בכנסת. בענייני הכפייה הדתית? המסורת של חרות תגבר. בורה הכלכלית והחברתית? ערביב ב"סיסמות נדושות ותו-לא.

לדייסה זו איני יכול לתת את קולי.

ליברלים עצמאיים: הם ירוצו למפא"י

הליברלים העצמאיים מתיימרים להופיע בלבוש חדש. אך האם אפשר להתעלם מהמפא"י? האם אפשר לשכוח כי היה זה שר-המשפטים פינחס רוזן שחזר, שנה אחרי שנה, והצדיק את המשך קיומן של תכנותי-החרום הקולוניאליים, עליהן מושתת המימשל הצבאי והמסכנות את חרותי-הפרט של כל אזרחי המדינה?

האם אפשר לשכוח כי היה זה היועץ-המשפטי גודון-האונור, כיום מועמד הליברלים-